

Zaťaženie zdravia antibiotickou rezistenciou

---

1. Každý rok zomiera 33 000 osôb v priamom dôsledku infekcií spôsobených baktériami rezistentnými na antibiotiká. Tento počet sa približne rovná súčtu cestujúcich z viac ako 100 stredne veľkých lietadiel.

2. Zaťaženie infekciami spôsobenými baktériami rezistentnými na antibiotiká, ktorým čelí obyvateľstvo v Európe, je porovnateľné so zaťažením, ktoré spolu predstavuje chrípka, tuberkulóza a HIV/AIDS.

3. V období rokov 2007 až 2015 sa zvýšilo zaťaženie infekciami spôsobenými každou zo 16 sledovaných baktérií rezistentných na antibiotiká:

- Šestnásobne sa zvýšil počet úmrtí pripísateľných infekcii *Klebsiella pneumoniae* rezistentnej na karbapenémoy, čo sú antibiotiká poslednej línie.
- Je to znepokojujúci vývoj, pretože táto baktéria sa môže jednoducho šíriť v zdravotníckych zariadeniach, kde neexistujú primerané preventívne a kontrolné opatrenia.
- Štvornásobne stúpol počet úmrtí v dôsledku infekcie baktériou *Escherichia coli*, ktorá bola rezistentná na cefalosporíny tretej generácie.

4. 75 % zaťaženia baktériami rezistentnými na antibiotiká v Európe súvisí s nozokomiálnymi infekciami. Zníženie by sa mohlo dosiahnuť primeranou prevenciou infekcií a kontrolnými opatreniami, ako aj uvážlivým používaním antimikrobiálnych látok v zdravotníckych zariadeniach.

5. Infekcie baktériou *E. coli* rezistentnou na cefalosporíny tretej generácie predstavujú najvyššie zaťaženie a viac ako polovica týchto infekcií sa vyskytuje v komunite. Uvážlivé používanie antimikrobiálnych látok je zamerané predovšetkým na lekárov v zariadeniach primárnej starostlivosti a spolu s prevenciou infekcií a kontrolnými opatreniami v týchto zariadeniach sú nevyhnutné na zníženie zaťaženia infekciami.

6. 39 % zaťaženia tvoria infekcie baktériami rezistentnými voči antibiotikám poslednej línie, ako sú karbapenémy a kolistín.

7. Od roku 2007 to predstavuje znepokojujúci nárast, pretože uvedené antibiotiká sú poslednou liečebnou možnosťou. Ak prestanú účinkovať, je mimoriadne ťažké liečiť tieto infekcie, a v niektorých prípadoch je to dokonca nemožné.

Uvedené kľúčové údaje vychádzajú z článku uverejneného 5. decembra 2018 v Lancet Infectious Diseases, Attributable deaths and disability-adjusted life-years caused by infections with antibiotic-resistant bacteria in the EU and the European Economic Area in 2015: a population-level modelling analysis (Počet úmrtí a stratených rokov života pripísateľných infekciám baktériami rezistentnými na antibiotiká v EÚ a v Európskom hospodárskom priestore v roku 2015: modelová analýza na úrovni populácie). Článok sa venuje odhadu zaťaženia piatimi druhmi infekcií zapríčinených baktériami rezistentnými voči antibiotikám (8 druhov baktérií, 16 kombinácií baktérií rezistentných na antibiotiká), vzbudzujúceho obavy pre

verejné zdravie v krajinách Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru (EÚ/EHP) v roku 2015 meraného na základe počtu pripísateľných úmrtí a stratených rokov života (DALY). Jedna jednotka DALY sa rovná jednému stratenému roku zdravého života. Súčet týchto stratených rokov v celej populácii, resp. zaťaženie chorobou, sa dá považovať za meradlo rozdielu medzi aktuálnym stavom zdravia obyvateľstva a ideálnym stavom, keď by sa všetci obyvatelia dožívali vysokého veku, bez chorôb a postihnutia.